

OM NARSKIBENE

Af komponist Geir Johnson

Den franske filosofen Michel Foucault indleder sin berømte afhandling om galskabens historie med en beskrivelse af naraskibene fra middelalderen.

I middelalderen, siger Foucault, havde man også et begreb for galskab, men det var ikke systematiseret og institutionaliseret som i vores tid. Snarere bestod gruppen af dem som blev regnet som "gale" også af mange forskellige former for afvigere, man kunne finde originaler, mentalt syge, muligens kunstnere, måske på personer som af forskellige grunde ikke passede ind i bondesamfundet, og som i middelalderen kan have blevet tolket som "hekse", kort sagt mange af dem som ikke uden videre blev indpasset i middelaldersamfundets normer.

Narren var jo en kendt figur i datidens sociale liv, en person som havde friheden til at avkle både kejser og prelat, og sige sandheden om hoffet og almuen. Narren havde et socialt og intellektuelt frirum.

Hvordan løste man "problemet" med disse afvigere? Jo, man samlede dem på skibe som sejlede frit omkring, som en slags omrejsende asyler. Sådan opstod naraskibene, hævder Foucault, som en slags flydende landsbyer som sejlede fra havn til havn på Rhinen. Hvor de kom, blev det det eksisterende bysamfunds ansvar at skaffe mad og husly for "gæsterne" i en begrænset periode, indtil man gik lei og sendte naraskibet videre til næste by. Sådan blev traditionen med flydende omstrejfer til, som Europa har haft så mange af gennem århundreder, og som man fortsat ser efterlævningerne efter, hos alle de som lever på kanalerne og i husbåde rundt omkring i Europa. Naraskibene var en form for indkapsling af de "gale" før selve begrebet om "galskab" blev gjort til videnskab, og skilt ud fra begavelse, fra kreativitet og fra socialt eller politisk oprør.

"Life-boats" tager denne tradition op, og skaber sejlede kunstværk i naraskibenes ånd.